

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

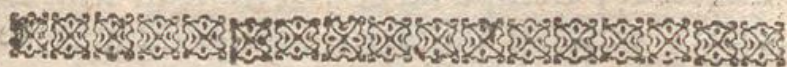
Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

Caput VI. Traditio Ecclesiae Gallicanae de auctoritate Pontificis & communionem cum S. Sede.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

CAPUT VI.

Traditio Ecclesiæ Gallicanæ de auctoritate Pontificis & communione cum S. Sede.

§. I.

Sententia SS. Patrum Gallicanæ Ecclesiæ.

Ecclesia Gallicana, hæreditatis Dominⁱ portio pretiosa, maximumque universalis Ecclesiæ ornamentum, minoris gloriæ splendorem accepit à glorioso tot Martyrum sanguine, ab excellenti tot Sanctorum Episcoporum eruditione, quàm à perpetua & inviolabili cum Petri Cathedra communione. Sed, ô tempora! ô mores! Ea ipsa, quibus eam Sedem decorare solet, encomia, spiritu erroris vertuntur hodie in argumentum rebellionis contra Pontificum auctoritatem. Confundamus eam paucis referendo sententias eorum, qui in Ecclesia Gallicana auctoritate, scientia, sanctitate maximè flourerunt: *Interroga Majores tuos, & dicent tibi.* Deut. 32. *Dicent enim vero quæ sit circa debitam S. Sedis reverentiam fides Catholicorum; quæ Gallorum statuta; quæ Christianissimi Regni praxis.* 7. 7.

S. Irenæus primariae Galliarum Sedis secundus Episcopus, fidem quam ab Apostolorum Discipulis acceperat, Gallis proponens, id eos docuit quod à Magistris tantis

L. 3. cap. 3.

didicerat, nempe ad conservandam hanc fidem, omnino unitatem communionemque cum S. Sede necessariam esse. *Maxima*, inquit, & *antiquissima*, & *omnibus cognita à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Rome fundata & constituta Ecclesia*, eam quam habet ab Apostolis traditionem, & *annuntiatam hominibus fidem*, per *Successiones Episcoporum* pervenientem usque ad nos, indicantes confundimus omnes (hæreticos.) Ad hanc enim Ecclesiam propter potentiolem principalitatem, necesse est omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos qui sunt fideles, in quo semper ab his qui sunt undique, conservata est ea quæ est ab Apostolis traditio.

Dubitari non potest, quin quatuor primis seculis Ecclesiæ Galliarum Summo Pontifici inseparabili nexu fuerint unitæ. Primi qui Evangelii radiis Gallos illustrarunt Apostoli, à Romano Pontifice missi erant, Sedesque suas acceperant: populique ad fidem primum conversi, grato animo venerabantur Ecclesiam Romanam velut Matrem communem quæ ipsos Christo pepererat.

Hilarius Arelatensis seculo quinto ausus fuerat, absque Pontificis auctoritate, Provinciæ Viennensis consecrare Episcopum. De qua re S. Leo questus est acerrimè: cumque Episcopus ille Apostolicis Decretis submittere se nolle videretur, Valentinianus III. legem mox tulit, Novellis Theodosii II. insertam; quâ patet, quanta tunc fuerint in Galliis Papæ auctoritas. *Erat*, inquit Princeps ille, *sententia Pontificis per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valitura. Quid enim tanti Pontificis auctoritati in Ecclesias non liceret? Sed nostra quoque præceptio & ratio probavit, ne ulterius vel*

Novella
Valenti-
niani. In-
ter Ep. st. 5
Leonis
edit. Quæ
nel. p. 434

Hilario,

Hilario, quem adhuc Episcopum nuncupari sola mansueti Præfulis permittit humanitas, nec cuiquam alteri.... præceptis Romani Antistitis liceat obviare.... Hoc perenni sanctione decernimus, ne quid tam Episcopis Gallicanis, quàm aliarum Provinciarum contra consuetudinem veterem liceat sine Viri Venerabilis Papæ Urbis æterna auctoritate tentare. Sed illis omnibus pro lege sit, quidquid sanxit, vel sanxerit Apostolica Sedis auctoritas.

Hilarius accusatus pedes Romam se contulit, ut vitæ ipsius scriptor testatur. Quo perueniens, Beato Leoni Papæ illico se præsentat, cum reverentia impendens obsequium, & cum humilitate deposcens, ut Ecclesiarum statum more solito ordinaret.... Porro autem si aliud velit, se non futurum esse molestum.

Auctor vitæ S. Hilarii apud Bollandum 5. Maii cap. 3

Post hæc Arelatensis Ecclesia S. Sedi obedientissima permansit: & S. Cæsarius Arelatensis ad Symmachum Pontificem missis Litteris variorum ab eo dubiorum resolutionem postulavit. Verba Cæsarii sunt. *Sicut à persona Beati Petri Apostoli Episcopatus sumit initium, ita necesse est, ut disciplinis competentibus Sanctitas vestra singulis Ecclesiis, quid observare debeant, ostendat.*

Tom. 4. Conc. p. 1294. edition. Labbeanæ.

Notum est quâ reverentiâ Galliarum Episcopi in Synodo congregati dogmaticam S. Leonis Epistolam receperint. Dicere non verentur eam se, ita ut Symbolum fidei, tabulis cordis ascribere.

Epist. Episcop. Gall. ad Leon. inter Epistol. Leonis p. 580. edit. Quenel.

Seculo sexto S. Avitus Episcopus Viennensis ad Hormisdam Papam scribebat in hæc verba: *Et quia securus, non dicam de Viennensi, sed de totius Gallia devotione polliceor, omnes super statu fidei vestram captare sententiam. Orate ut sic nos perditorum professio fucata non fallat, sicut ab*

Epist. 87. ad Hormisdam inter opera Sir-

mondi
tom. 2. p.
130.

unitate quam regitis, veritas comperta non separat.

Epist. 31.
ad Fau-
stum &
Sym-
mach. Se-
nat. ibid.
p. 71.
Conc. Tu-
ron. an.
567. cap.
21.

Aliâ Epistolâ omnium Galliæ Episcoporum nomine scriptâ, auream hanc profert sententiam idem Episcopus Viennensis. *Si Papa, inquit, Urbis Romæ vocatur in dubium, Episcopatus jam videbitur, non Episcopus vacillare.*

Patrum Concilii Turonensis anno 567. vox fuit: *Quis Sacerdotum contra decreta talia, quæ à Sede Apostolica processerunt, agere præsumat? . . . Patres nostri hoc semper custodierunt, quod eorum præcipit auctoritas.*

Epist. 70.
p. 1593.
edit. Paris.

Audiamus Alcuinum, sidus illud fulgentissimum Franciæ. *Ne, inquit, Schismaticus inveniat, & non Catholicus, sequatur probatissimam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ auctoritatem: ut unde Catholici fidei initia accipimus, inde exemplaria salutis nostræ semper habeamus. Ne claviger regni coelestis abjiciat, quod à suis deviasse intelligit doctrinis. Dicitque alio loco, moveri se Romanam plus auctoritate quàm Hispanam veritate.*

Lib. 7.
contra Fe-
licem p.
895.

Concilium Nationale Pontigonense anno 876. approbavit, decrevitque executioni mandari Capitula Caroli Calvi, quorum secundum his terminis conceptum erat: *Ut honor Summo Pontifici ab omnibus conservetur, & quæ auctoritate Apostolica decreverit, cum summa veneratione suscipiantur, & debita illi obedientia in omnibus conservetur.*

Tom. 2.
Concil.
Galliæ p.
476.

Concilium Nationale Tricassinum anno 878. dicebat Pontifici: *Domine Sanctissime & Reverendissime Pater Patrum, Joannes Catholica atque Apostolica Ecclesia videlicet Romane primæ Sedis Papa, nos famuli ac discipuli. Ex his verbis patet, non credidisse Episcopos illos Romanam Sedem separari posse ab Ecclesia Catho-*

Catholica. Deinde pergunt: Quos excommunicatiſtis, excommunicatos tenemus, quos ab Eccleſia abjeciſtis abjicimus, & quos regulariter ſatisfacientes veſtra auctoritas & Apoſtolica Sedes receperit, recipiemus.

Hæc Concilii Tricaſſini verba tantò majoris ponderis eſſe debent, quòd cum encomio citentur in Proceſſu verbali Conventûs Provincialis Rhemenſis, occasione Archiëpiſcopi Cameracenſis; quodque Illuſtriſſimi Bononiënſis & Catalaunenſis recognoverint, quòd id quod in Concilio Tricaſſino declaratum fuit, de decretis ad perſonas damnandas vel abſolvendas pertinentibus juxta omnium ſeculorum traditionem, extendi etiam debeat ad decreta dogmatica: quodque brevè iſta periodo fuerit ſignificatum, Epìſcopos conſentientes primæ Sedis decreto, exercere ſimul actum obedientiæ erga eandem Sedem, & auctoritatis ſub primaria auctoritate Sedis Apoſtolicæ.

Nova Cle-
ri Mo-
num. tom
I. p. 450.

Hincmarus, quem acrem libertatum ſuarum defenſorem Galli agnoſcunt, in cauſa fidei nullis limitibus Pontificis auctoritatem circumſcribit. *De omnibus, inquit, dubiis, vel obſcuris, qua ad rectæ fidei tenorem, vel pietatis dogmata pertinent, S. R. Eccleſia, ut omnium Eccleſiarum Mater, & Magiſtra, Nutrix ac Doctrinx eſt conſulenda, & ejus ſalubria monita ſunt tenenda, maximè ab his qui in illis regionibus habitant, in quibus per ejus prædicationem omnes in fide genuit, & Catholico lacte nutrit.*

Hinem. de
divort.
Lotharii
& Teutb.
initio-

Ivo Carnoteniſis & Goffridus Vindocinenſis à Conventu Prælatorum anno 1682. cum laude citantur: quorum prior ad Archiëpiſcopum quemdam S. Sedi rebellem ita ſcribit.

Ep. Cleri
ad Innoc.
XI.

56 *Tractatus de Schismate.*

Adversus Sedem Apostolicam attollis cervicem, & quantum in te est, quod illa edificat tu destruis, & quod destruit edificas. Sed hujus S. Sedis iudicio & Constitutionibus resistere, nihil aliud est quam haresim suam prodere, cum scriptum sit, eum qui non consentit Ecclesia Romana, manifestè hæreticum esse.

Ivo Epist.
§. ad Ri-
cher. Se-
nonenf.

Epist. 27.
apud Sir-
mondum

Epist. 10.
ad Goffri-
dum Car-
not.

De Con-
fid. lib. 2.
c. 8.

Epist. 190.
ad Innoc.
IV tom. 4.
nov. edit.

De Con-
fid. lib. 2.
c. 8.

Goffridus Abbas Vindocinensis scribit ad Goffridum Episcopum Carnotensem, nemo potest retractare quod Pontifex fecit, & in eum os ponere. Et in alia Epistola, si quis, inquit, Apostolica Sedi qua leges canonum dedit, in canonum expositione contrarium sentit, non sapit quicumque est ille, sed desipit.

S. Anselmus Abbas Du Bec, ejusque præceptor Lanfrancus non minus acriter pro tuenda S. Sedis Auctoritate certarunt.

S. Bernardus, vox & oraculum Cleri Gallicani, in sola Pontificis persona, quidquid in novo veterique Testamento apparet illustrius, tanquam in speculo contemplabatur, Abrahami fidem, Melchisedechi & Aaronis Sacerdotium, Moysis potestatem legislativam, S. Petri ipsiusque Domini nostri Jesu Christi dignitatem. Ad Papam Innocentium IV. ita scripsit. Oportet ad vestrum referri Apostolatum pericula quaque & scandala emergentia in regno Dei, ea præsertim qua de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum. Hac quippe hujus prærogativa Sedis. Cui enim alteri aliquando dictum est: Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua? Et ad Eugenium scribens ait; Tu Episcopo celum claudere, tu ipsum ab Episcopatu deponere, etiam & tradere Satana potes. . . . Habent alii Pastores sibi assigna-

assignatos greges, singuli singulos; tibi universi crediti, uni unus. Nec modo ovium, sed & Pastorum tu unus omnium Pastor.

Sancti Bonaventura & Thomas Aquinas, velut duo lumina Scholæ Parisiensis in qua annis plurimis docuerunt, meritò suspiciuntur. Videamus, istorum quæ fuerit sententia.

Si tempore, inquit S. Bonaventura, Sacerdotii figurativi, Pontificis sententiæ adversari malum erat, mortisque pœna mulctandum; multò fortius tempore veritatis, & gratiæ revelata, quando Christi Vicario plenitudo potestatis collata esse dignoscitur. & S. Thomas postquam, inquit, aliqua essent auctoritate universalis Ecclesiæ determinata, si quis tali ordinationi pertinaciter repugnaret, hæreticus censeretur. Quæ quidem auctoritas principaliter residet in Summo Pontifice. Dicitur enim, quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres nostros & Coëpiscopos non nisi ad Petrum, id est ad sui nominis auctoritatem referri debere. Contra cujus auctoritatem nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis sacrorum Doctorum suam sententiam defendit.

Hæc est concors SS. Patrum ac Doctorum Ecclesiæ Gallicanæ sententia: meritoque antiquus vitæ S. Bernardi Scriptor insigni hoc testimonio Nationem extollit: Neque enim Francia (ceteris regionibus proclivibus ad Schismata) aliquando scædata est, nec malignorum acquievit erroribus: nec fabricata est idolum in Ecclesia, nec venerata in Petri Cathedra monstrum.

Ex hac doctrina, ipsis Gallis fatentibus, Ecclesiæ Gallicanæ decor & gloria promanavit. Hanc sibi, teste Fevretò, dignitatem comparavit indissolubili cum Sancta Romana Sede

Bonav.
Apolog.
Pauperum cap. 1

2.2. quæst.
11. art. 2.

Guilielm.
Abbas S.
Theodoricus in vita
Bernardi.

Lib. 1.
cap. 3.

Sede conjunctione. A Romana scilicet Ecclesia divinæ claritatis lucem, & fulgentissimos gloriæ suæ radios mutuabat. Verbo, Petri Cathedra primum erat mobile, cujus motus omnes exactissimè ipsa sequebatur.

Demonstrari haud difficulter posset, præcellentium Sorbonæ Doctorum partem maximam pro tuenda Summi Pontificis auctoritate acriter & gloriosè certasse; falsoque esse necessitatem submittendi se dogmaticis ejus Constitutionibus. Sed corpus hoc, ob variationis inconstantiam, in tantam tamque degenerem recidit vilitatem, ut auctoritas ejus tanti non sit, ut post citatos viros tam illustres locum hinc aliquem invenire mereatur.

§. II.

Cleri Gallicani novissimorum seculorum de S. Sedis auctoritate sententia.

CLerus Gallicanus posterioribus his seculis non recessit à doctrina & praxi tot illustrium Prædecessorum, quantum attinet ad reverentiam obedientiamque Summis Pontificibus debitam. Hæc principia, velut pretiosam fidei gemmam, ab illis accepta diligenter conservavit.

Concilia
Galliæ no-
vissima. Concilium Rhotomagense anno 1581. sub Cardinale Borbonio celebratum; Rhemense anno 1583. sub Guisio Cardinale; Burdigalense celebratum anno eodem sub Antonio Præposito de Sanzac; Turonense eodem anno sub Simone de Maillé; Bituricense anno 1584. sub Reinero de Baulne; & Aquisextanum

num celebratum anno 1585. Hæc, inquam, Concilia decisiones & Acta sua ad Pontificem miserunt, orantes ut ea vel corrigeret, vel approbaret. Gregorius XIII. & Sixtus V. Conciliorum Bituricensis, Turonensis, & Aquisextani Acta re ipsa correxerunt: quæ, non nisi Pontificum correctione ad amissim servatâ, publicata sunt.

Nemo ignorat quanto ardore initio seculi decimi septimi Cardinales Perronius, de Rochefoucault & Richelius opposuerint se periculose Richerismi Factioni, ut auctoritatem jurisdictionemque Pontificiam tuerentur. Persuasum erat Cardinali Richelio, non posse efficacius evelli doctrinæ Schismaticæ radicem, quàm si cogeretur Doctor Richerius *S. Sedis Apostolicæ judicio se subdicere, eamque matrem ac magistram omnium Ecclesiarum, & infallibilem veritatis judicem agnoscere: quod & præstitit coram Patre Josepho, & pluribus Doctoribus deputatis.*

Conventus Cleri generalis anno 1626. infallibilitatem Summis Pontificibus tribuit. Modus ipse quo sensum suum exprimit Conventus ille, S. Sedi gloriosissimus est. Audiamus. *Magnum est nostri erga Deum amoris testimonium, si honoremus eos, quos suos in terris Vicarios constituit, ut accepta à Deo potestate ea quæ ad nostram salutem pertinent certis nobis regulis præscribant. Quæ prerogativa cum supra omnes Episcopos soli data sit Summo Pontifici, æquum profecto est, ut ipsi imprimis subditos se ipsius agnoscetes, eum omni honore ac reverentia submissò animo prosequantur, quo facilius illustre Episcoporum exemplum reliqui omnes imitentur. Quapropter hortamur Episcopos, ut honorent S. Sedem Apostolicam*

Spondan.
in prolu-
sione ad
17. Secu-
lum ad an.
1629.

Conven-
tus Cleri
Gallicani
ad regni
Archiep.
& Episc.
20 Jan.
1626. art.
137.
Vide Tra-
ctatum de
Libert.
Eccl. Gall.
lib. 9. Leo-
dii 1684.

stolicam & Ecclesiam Romanam, promissis Dei infallibilibus, atque Apostolorum ac Martyrum sanguine fundatam; qua, ut cum S. Athanasio dicamus, est veluti sacratissimum caput, unde reliqua Ecclesia omnes, qua ipsius sunt membra, vigorem vitamque accipiunt: honorent quoque Summum Pontificem, Patrem nostrum, visibile totius Ecclesiae caput, Dei in terris Vicarium, Episcopum Episcoporum & Patriarcharum, verbo Successorem S. Petri, in quo Apostolatus & Episcopatus sumpsit exordium, super quem Ecclesiam suam fundavit Christus, tradens ipsi claves regni caelorum, & indefectibilitatem in fide, qua in Successoribus ejus usque in hunc diem firma & immobilis divina virtute permansit. Unde orthodoxi omnes omnimodam ipsis & Sanctis eorum Constitutionibus obedientiam praestari à se debere crediderunt: ac denuo Episcopos hortamur, ut rem hanc continuari curent, coerceantque refractarios, qui in dubium revocare audent auctoritatem tam sacram, tot divinis humanisque legibus stabilitam; viamque quam secuturo populo orthodoxo monstraverint, ipsi inzeant primi.

Anno 1629. Franciscus de Harlay Archiepiscopus Rhotomagensis Historiae suae Ecclesiasticae inseruerat quaedam auctoritati Sedis Apostolicae inimica. Cardinalis de Rochefoucault congregatis in Palatio suo, quotquot id temporis Parisiis morabantur, Episcopis, de illius Praelati Historia, ceu de Opere Schismatico, graviter est conquestus. Conventus retractationis Formulam misit, ab ipso subsignandam. Praelatus ille, Ecclesiae amantissimus, majori Schismatis quam retractationis horrore percussus, retractationi subscripsit, agnovitque libro suo contineri quaedam apta ledere unitatem Ecclesiae, ac dissolvere nexum
quo

quo membra Corporis Christi cum Summo Pontifice colligari debent.... itemque alia complura contraria reverentia & obedientia, quam Episcopi omnes Pontifici exhibere tenentur. Verba sunt Retractationis. Missis eodem tempore ad Pontificem litteris, *delicti veniam* (ut scribit) *cum lacrymis postulavit.* Hæc publica retractatio Episcoporum Conventui multum placuit : libri exempla, ne prodirent in publicum, omnia suppressit, solutis typorum expensis. Adeo temporibus illis Episcopos Gallos vigiles & expectatos reddebat sacra servandæ unitatis cura, ut nihil edi paterentur in lucem quod auctoritati Pontificis vel tantillum adversaretur.

Cleri ejusdem Acta omnia ab octoginta jam annis contra Jansenismum, totidem sunt argumenta, quibus declarant Galliarum Episcopi agnoscere se Pontificis auctoritatem definiendi ac determinandi quid fide tenendum sit.

Episcopi octogintaquinque postulantes condemnationem quinque famosarum Propositionum, decisionem Pontificis vocant *vocem* Epist. 85. Episcop. ad Innoc. X. & *præceptum Jesu Christi, cui mare & venti obediunt.* Conventus anni 1653. declarat, *fideles omnes obedientiam, etiam interiorem, præstare debere Pontificis definitionibus.*

Conventus anni 1661. sensu eodem pronuntiat : *Super hunc S. Sedis montem nosmetipsos pascimus, ut ad populum suum dicebat S. Augustinus; in hac eadem, quibus nutrimur, vos pascula ducimus. In hoc monte docet Dominus: in hoc, quemadmodum Tertullianus loquitur, fidei nostra anchoram jacimus; nihil aliundè alimenti quærentes.* An dici quidquam potest expressius, nervosiusque? Came-

Orat. ad
Convent.
p. 13.

Cameracensis Archiepiscopus Fenelonius, & Bossutius Episcopus Meldensis, ambo isti rivales illustres, in hoc conspirant, quòd afferant obligari fideles ad servandam cum S. Sede unitatem. De Cameracensi nemo est qui dubitet. Meldensis in Conventu anni 1682. mentem suam sic explicat: *Nemo dicat, S. Petri ministerium cum ipso finiri: quod enim ad perpetua Ecclesia pertinet conservationem, finem habere non potest. In sua semper Cathedra Petrus loquetur; quemadmodum sexcenti triginta Episcopi Concilii Chalcedonensis confirmant. . . Itaque Romana Ecclesia semper est Virgo, fideisque Ecclesia Romana semper est fides Ecclesia universa.*

Nova
Cleri mo-
nument.
t. I. p. 415.

In Conventu anni 1700. Præsidente Eminentissimo Cardinale Noaillio, facta est Relatio actorum in negotio Archiepiscopi Cameracensis: qua in relatione à Conventu approbata, relecto ejusdem Illustrissimi Decreto, dicitur: *Hostes Ecclesia perculit tam subita mutatio, cui fidem non adhibere maluissent. Verùm Ecclesia non ignorans divinam gratiam cum obedientia semper esse conjunctam; agnovit, subjectionem istius Archiepiscopi Christiana humilitatis & Ecclesiastica subordinationis esse effectum. Est quidam Princeps Episcopus; est Petrus ab ipsomet Jesu Christo ad gregem ducendum prepositus; est Ecclesia mater ad reliquas docendum instituta: & Christi Ecclesia in hac unitate fundata, sortitur rupis immobilis firmitatem.*

Epist. ad
Innoc. XII.

Objiciur Conventus anni 1682. Sed præterquam quòd istius Conventus Episcopi ad Pontificem scripserint in hæc verba: *Ad pedes Beatitudinis vestra provoluti, profitemur & declaramus nos vehementer quidem, & supra id quòd dici potest, ex corde dolere de rebus gestis in Comitiis*

tiis predictis, ac quidquid in eisdem circa Ecclesiasticam potestatem & Pontificiam auctoritatem decretum censei potuit, pro non decreto habemus; non hinc agitur de Pontificis infallibilitate. Sufficit ad rem nostram quod ille ipse Conventus subjunxerit: *Interim Beatitudini vestrae, tanquam Beati Petri Apostolorum Principis Successori, Christique Domini Vicario, totiusque militantis Ecclesiae Capiti, veram & sinceram obedientiam, quam jam promisimus, iterum promittimus, ovemus & juramus: ac pro ratione addiderit, quod Decreta Summi Pontificis ad totam Ecclesiam spectent, nec unitas servari possit, nisi cum S. Sede servata unitate.*

Ex hac Traditionis catena apparet, Ecclesiam Gallicanam semper Schismaticos censuisse eos, qui à S. Sedis communione separantur. Omnis itaque verus Catholicus, verusque Gallus, sentire & dicere tenetur id quod Conventus Cleri 1685. in expositione fidei Concilii Tridentini ad refutandas Hæreticorum calumnias dixit: *Agnosco Sanctam Ecclesiam Catholicam, Apostolicam & Romanam esse Matrem & Magistram omnium Ecclesiarum; & promitto ac juro Veram Romano Pontifici obedientiam, Vicario Jesu Christi, ac S. Petri Apostolorum Principis Successori.*

§. III.

Quantà veneratione S. Sedi adhaerint Reges Gallie.

GAlliarum Reges quantò ceteris Principibus formidabiliores, tantò Sedi Apostolicæ semper submissiores fuere: in bello vincere

vincere ac triumphare, hic vinci sponteque subjugari, gloriae sibi ducentes. Hac inviolabili cum Petri Cathedra conjunctione titulum longè gloriosissimum Regum Christianissimorum ac primogenitorum Ecclesiae filiorum merito sunt adepti, meritoque in hunc diem conservarunt.

Anast. Biblioth. in Hormisda

Primus Christianus Rex Clodovicus coronam auream ad Hormisdam Pontificem misit, veluti amicitiae ac reverentiae tesseram; ut hoc exemplo illustri successoribus notum faceret quanto Sedem Apostolicam honore prosequeretur.

S. Gregor. Epist. 6. l. 6 nov. edit.

S. Gregorius ad Childebertum scripsit: *Quanto ceteros homines regia dignitas antecellit, tanto ceterarum gentium regna regni vestri profecto culmen excellit. . . Quia igitur sinceritatem fidei & mente servatis & opere, Beati Petri Apostolorum Principis amor, qui in vobis est, evidenter ostendit, cujus res sub Christiana Religione intuitu, sub vestri culminis potestate bene hactenus gubernata & conservata sunt.*

Paul. Epist. 10. ad Francos t. 2. Concil. Gall. p. 59.

Pepinus protectorem se esse declaravit S. Sedis: quem Paulus I. Pontifex appellavit, *Novum Moysen, novumque Davidem: per quem exaltata Dei Ecclesia triumphat, & fides Catholica ab hereticorum telo illibata consistit. Et ad Nationem Gallicam conversus, vos, inquit, gens sancta, regale sacerdotium, populus acquisitionis, cui benedixit Dominus, gaudete & exultate, quia nomina vestra, Regumque vestrorum exarata sunt in caelis.*

Carolus magnus, alter pietate & liberalitate erga Romanam Ecclesiam Constantinus, scripsit ad Elipandum in Concilio Francofurtensi, *Non vestra me paucitati socium admittite, sed*

sed Apostolica Sedi totâ mentis intentione, tota cordis alacritate conjungo. Dicitque in Capitularibus suis, ad memoriam B. Petri Apostoli honoremus Cathedram Apostolicam Romanam, ut, quæ est sacerdotalis dignitatis mater, causarum Ecclesiasticarum sit magistra: ad id opus est miti & humili animo, ut onus omne, quantumvis grave appareat, nobis ab ista Sede impostum, pietatis spiritu amplectamur.

Princeps ille verè Magnus, diviso inter filios imperio, suum erga S. Sedem amorem dividi inter eos noluit; sed totum & indivisum, velut plenam sanctamque hæreditatem in singulos eorum traduci desideravit.

Ludovicus Pius Patris tam religiosi secutus exemplum, nullam rem aliam Principibus liberis suis, dum singulis assignavit hæreditatis suæ partem, commendavit magis, dicens: *Ante omnia volumus & mandamus, ut tres hi fratres, S. Petri Ecclesiam uno animo curent atque defendant: quemadmodum fecerunt Carolus Proavus noster, Avus noster Pepinus, ac Pater noster Imperator, nosque ipsi: tueantur eam ab inimicis, & jura ipsius, quantum possunt, conservent.*

Carolus Calvus sollicitè mandavit in quodam Capitulario, ut liceat Ecclesiæ Romanae debita firmitate convenientem sibi exercere in universam Ecclesiam jurisdictionem.... Recipiatur profunda veneratione quidquid Pontifex vi sui ministerii Apostolica auctoritate decreverit. Principis illius sepulcro incisum fuit hoc immortalis memoria dignum elogium: ROMÆ PATRONUS.

Ivo Carnotensis Epistolâ ad Pascalem Papam insigne dat testimonium submissionis ac

Concill. Francof. t. 2. Concil. Gall. Capit. de honoranda Sede Apostolica p 357. edit. Baluz.

Ibid pag. 444.

In charta de divis. regni inter Capit. Regum Franc. Edit. Baluz. pag. 683.

Tit 47. cap. 1 & 2. inter opera Sirmondi t. 3. p. 310.

Ivo ad
Paschalem
Ep. 240.

reverentiæ Regum Franciæ erga S. Sedem. Novit Paternitas vestra, quia regnum Francorum præ ceteris regnis Sedi Apostolicæ semper fuit obnoxium; & idcirco quantum ad ipsas Regias personas pertinet, nulla fuit divisio inter Regnum & Sacerdotium. Ac postquam Ludovici Crassi erga S. Sedem observantiam laudasset, subjungit. Novit Paternitas vestra, quia cum Regnum & Sacerdotium inter se conveniunt, bene regitur mundus, floret & fructificat Ecclesia. Cum verò inter se discordant, non tantum parva res non crescunt, sed etiam magna res miserabiliter dilabuntur.

Innoc. III.
in Rescrip.
ad Episc.
Gall.

Innocentius III. laudatâ fide ac pietate Philippi Augusti, subjungit: Ad honorem & profectum & incrementum ipsius Principis aspiramus, exaltationem regni Francorum, sublimationem Apostolicæ Sedis reputantes. Princeps ille Augustus cum filio suo Ludovico ne verbo quidem communicare voluit, eo quod contemptis Pontificis censuris Angliæ regnum invadere ausus fuerit. Tantum Rex ille magnus venerabatur fulmina Vaticana.

Regist.
Camer.
Comput.
Regist.
Croix &
Regiæ
Qui es in
caelis. Du
Chesne
Hist. Franc
t. 5. p. 392.
* Inter
acta Con-
cil. Late-
ran Sess. 4.
Ibid. Sess.
8.

Sanctus Ludovicus in Documentis filio suo relictis, quæ in Camera Computuum Parisiis hodie servantur, sic eum monet: Magnopere semper venerari debes Romanam Ecclesiam, ipsumque Pontificem, quem honorare oportet ut tuum in rebus spiritualibus Patrem.

Ludovicus XI. Pio II. Pontifici scripsit: Te Vicarium Dei viventis ea veneratione prosequimur, ut sacra præsertim in Ecclesiasticis rebus tua monita, veluti vocem Pastoris audire, iisque parere prompta mente velimus. Et Ludovicus XII. Instrumento authentico declaravit, illius se auctoritati & sententiæ potius, quam alterius cujusque

iusque mortalium, sanctius & severius semper stare, præsertim ubi scandalum Ecclesie imminet & Schisma.

Denique ne hujus narrationis telam longius protraham, sanctâ quâdam jactantiâ asseverare licet, maximos sanctissimosque Franciæ Reges, Carolum Magnum, Ludovicum Sanctum, Franciscum I. Henricum IV. Ludovicum XIII. Ludovicum XIV. S. Sedis omnium maximè arctissimèque fuisse conjunctos, fidemque Romanam toto auctoritatis pondere sustentasse.

S Sedes vicissim Galliam semper censuit portum esse securissimum in quem Petri navicula persecutionis fluctibus agitata se reciperet. Huc velut ad asylum tutissimum confugerunt Summi Pontifices, Stephanus II, Leo III, Joannes VIII, Urbanus II, Gelasius I, Calixtus II, Innocentius II, Eugenius III, Alexander III, ut Schismaticorum furias declinarent; eumque Francorum Regum affectum sunt experti, quem erga visibile Ecclesiæ Caput gerere oportet eos, qui Primogenitorum Ecclesiæ filiorum titulo gloriantur: *Qui Reges consecrati sunt, inquit S. Remigius, ut sint Ecclesie perpetui defensores; quique in solemnibus Coronationis ritibus gladium acceperunt ad fugandos Sanctæ Ecclesie hostes, & Domini aciem defendendam,*

Privata quorundam Franciæ Regum cum Romanis Pontificibus dissidia felicem hanc Sacerdotium inter & Imperium subinde turbavere concordiam: sed nullum hinc contra spiritualement S. Sedis auctoritatem gigni præjudicium demonstrabimus.

Testam.
S Remigii
relatum à
Flodoard.
& citatum
à Bossuet.
in Con-
ventu
1682.
Cerem. du
Sacre.